

Addendum gemeentebrede deel

AMBITIE

Voerendaal staat voor duurzaam en sociaal investeren samen met burgers, bedrijven, verenigingen en kernen. Investeren in een Voerendaal waar het goed wonen en leven is, waar je kunt rekenen op elkaar, waar initiatief gewaardeerd wordt, waar zorg en ondersteuning voor handen zijn en waar criminaliteit een halt wordt toegeroepen.

Goede, bereikbare zorg-, welzijns- en onderwijsvoorzieningen houden we in stand met inspanningen en draagvlak van burgers, bedrijven en verenigingen. Ook investeren we in krachtige sociale structuren als onderlegger voor voorzieningen en ondersteunen we collectieve inspanningen zoals zorgcoöperaties.

Vitale kernen staan centraal hierin qua bereikbaarheid en toekomstgerichtheid, zowel fysiek als sociaal. Duurzaamheid speelt hierbij een centrale rol om de gevolgen van klimaatverandering de baas te zijn. Groen is essentieel voor klimaatbestendige en duurzame kernen. Waar mogelijk wordt groen aangebracht in de straten en op de pleinen om te werken aan klimaatbestendige kernen. Goede “groene” verbindingen tussen de kernen en het buitengebied zijn belangrijke pijlers binnen mobiliteit én landschap. De energietransitie fungeert als vliegwiel voor een aantrekkelijke kern; daarvoor ondersteunen we de lokale energiecoöperatie en ondersteunen we initiatieven en projecten vanuit de duurzaamheidsreserve.

Voerendaal is woon- en forensengemeente in de groene long van een stedelijke (eu-)regio. We geven daarom invulling aan de woonbehoefte in de kernen en maken ons sterk voor betaalbaar wonen voor jongeren en senioren: maatwerk in kwaliteit via levensloopbestendig en duurzaam bouwen is leidend. Toeristisch-recreatief willen we een meer prominente rol spelen, onder meer via de initiatieven in het Land van Kalk en ons rijk (Romeins) verleden met veel kastelen, hoeves, holle wegen en landschapsstructuren. Hier zit een duidelijk aanknopingspunt met het nationaal landschap Zuid-Limburg en de ontwikkelingen binnen het Middengebied.

Uitgangspunt is een buitengebied dat uitnodigt om te gebruiken voor recreatie met goed onderhouden wandel- en fietspaden in samenwerking met bijvoorbeeld agrariërs en andere belanghebbenden. We blijven alert op kansen om het wandel- en fietsnetwerk tussen Voerendaal en de omliggende gemeenten te verbeteren, met als voorbeeld de fietsverbinding Parkstad-Heuvelland. Riolerings- en een goed waterbeheer zijn van cruciaal belang. Bij onderhoud en wegreconstructies zetten we voortdurend accenten op de bescherming van de kwetsbare verkeersdeelnemers (fietsers, voetgangers en mindervaliden) en de reductie van geluidsbelasting.

Overlastbestrijding vindt risico- en seizoensgericht plaats. De resultaten van de bestuurlijke/integrale aanpak laten een niet-aflatende noodzaak zien tot criminaliteitsbestrijding en handhaving. De investering in de aanpak en het netwerk ervaren we als permanent. Nieuwe accenten zetten we via informatisering en de samenwerking met omliggende gemeenten.

Voerendaal heeft baat bij een stevige regionale en intergemeentelijke samenwerking. De primaire oriëntatie van Voerendaal ligt op de samenwerking binnen Parkstad Limburg. Gezien het (landelijke) profiel van Voerendaal, de oriëntatie van inwoners en de (toeristische) ontwikkelkansen in het Heuvelland, krijgt ook de samenwerking met “Heuvelland” meer aandacht. Voerendaal vervult hiermee de schakelfunctie tussen stedelijk en landelijk gebied. Zo wordt stevig bijgedragen om de invulling te geven aan de gebiedseigen opgave van Voerendaal binnen het Middengebied.

FINANCIEEL PERSPECTIEF

Voerendaal is financieel gezond en dat houden we zo. Inzet is om te blijven behoren tot de gemeenten in Zuid-Limburg waar de woonlasten en de belastingdruk in relatie zijn met het voorzieningenniveau en tevens lager zijn in vergelijking met omliggende gemeenten. We passen de stijging van de OZB aan op basis van de mogelijkheden die het meerjarensaldo biedt en kijken naar manieren minder uitgaven te realiseren. Deze programmabegroting kent een positief saldo van €22.000 oplopend naar €98.000 in 2023. De investeringsruimte is beperkt, maar tegelijkertijd zijn veel ambities verwerkt in de begroting. Ook zijn de mogelijke risico's financieel afgedekt via een stelpost in de begroting oplopend tot €300.000 in 2023. De ombuigingsoperatie is vormgegeven mede op basis van de inzichten die de raad heeft gegeven bij de kaderstellende begrotingssessie medio 2019.

De risicopositie van Voerendaal is relatief overzichtelijk. Deze overzichtelijkheid heeft ermee te maken dat enerzijds de risico's redelijk tot goed kwantificeerbaar zijn en beperkt zijn in aantal. Anderzijds zijn de risico's dusdanig dat de kans zeer klein is dat zij tegelijkertijd met een zware impact zullen optreden. Met de huidige omvang van de reserves en voorzieningen is Voerendaal goed in staat om tegenvallers op te vangen.

SPEERPUNTEN

Naast de reeds gerealiseerde speerpunten uit het raadsakkoord 2018-2022 zijn de volgende speerpunten verwerkt in deze begroting, mede op basis van de operationalisering in de kaderstellende raadsessie in juni 2019.

- Samenwerking Heuvelland
- Tegengaan ondermijning
- Duurzame infrastructuur
- Stimulering Toerisme
- Versterken ondernemerschap
- Inclusieve samenleving / vangnet
- Leefbaarheid kleine kernen
- Wateroverlast aanpakken
- Diversiteit in woningbouw
- Duurzaamheid (ook vanuit bewoners)
- Alternatieve energie

Verder zijn er naar aanleiding van de raadsbijeenkomst/kaderstellende sessie van 6 juni diverse ombuigingen gerealiseerd die in de begroting op pagina 109 staan weergegeven.